

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXIV.

Nr. 265.

Braşov, Vineri 30 Noemvrie (13 Decemvrie).

1901.

REDACTIUNEA,
Administraţiunea şi Tipografa
Braşov, piaţa mare nr. 30.
Borisori nefrancaţi nu se primesc. — Manuscrise nu se returnează.
INSERATE
se primesc la Administraţiunea în Braşov şi la următoarele
BIROURI de ANUNŢURI:
în Viena: la N. Dukas Nachf., Nux. Augenthaler & Emeric Lesner, Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik.
în Budapesta: la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körút).
PREȚUL INSERȚIUNILOR:
o soră gamoni pe o coloană 10 bani pentru o publicare. — Publicări mai dese după tarifa şi învoială. — **RECLAME** pe pagina 3-a o soră 20 bani.

GAZETA iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe şase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de *Dumneacă* 2 fl. pe an.
Abonamente pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 franci, pe şase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de *Dumneacă* 8 franci.
Se primumeră la toate oficiile poştale din ţinut şi din afară şi la d-nii colectorilor.
Abonamentul pentru Braşov
Administraţiunea, Piaţa mare, Târgul Inului Nr. 30, etajiu I.: Pe un an 20 cor., pe şase luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe şase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor. — Un exemplar 10 bani. — Atât abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Polonii în parlamentul german.

Tóte privirile au fost îndreptate în ultimele două zile asupra parlamentului german, unde s'a încins o dezbateră lungă asupra interpelării celor din fracţiunea polonă relativ la evenimentele din Wreschen.

Principele Radziwil, a accentuat, că reprezentanţii poloni s'au simţit datorii a face acea interpelare prin graiul său pentru a-şi apăra demnitatea naţională, pe care o ved vătămata.

Cele ce s'au petrecut în Wreschen li sunt cunoscute cetitorilor noştri. Ele sunt caracterisate prin faptul, că de-odată li-s'a impus şcolarii poloni să înveţe religiunea în limba germană, şi nu ca mai înainte în limba lor maternă, şi că în urma sentinţei, ce au manifestat-o şcolarii, li-s'au aplicat corecţiune corporală colectivă, care s'a executat într'un mod foarte crud.

Procederea acesta a produs mare senzaţiă în străinătate şi a fost aspru condamnată şi de presa din Anglia, Franca, Olanda şi America.

În Austro-Ungaria şi Rusia s'au adaus la critica presei şi cunoscutele demonstraţiuni din Lemberg şi Varşovia în contra consulatelor germane. A bătut la ochi cu deosebire, că în Rusia li-s'a lăsat libertate dia-urilor polone de a apreţia întâmplările din Wreschen fără ca să se aplice contra lor rigórea cenzurii.

Pe aceste apariţiuni s'a basat principele Radziwil, când a vorbit de senzaţiă şi de iritaţiunea, ce a produs-o „în totă lumea“ afacerea dela Wreschen, şi mai ales epilogul ei, debaterile judiciare dela Gnesen, unde au fost de tot aspru condamnate femeile, mame ale şcolarii, care au escadat cu acea ocaziune.

În asemeni împrejurări, dişe interpelantul, ni-s'a părut nouă Polonilor inevitabil de-a aduce în discu-

siune afacerea, care de altfel aparţine competenţei statului federal Prusia, şi în parlamentul central, unde pulsăză așa de tare consciinţa naţională.

„Limba polonă nu se mai bucură de cruţarea de odinioară, ea este persecutată de guvern în şcolă, pentru ca mai târziu să fie stîrpită chiar din sinul familiilor“. Cu aceste cuvinte a ilustrat vorbitorul polon marea îngrijire ce a cuprins pe Polonii din Posen.

Plângerea polonă şi-a aflat un ecou şi în rândurile germane din partida centrului. Deputatul Roeren a exclamat: „Singurul mijloc cinstit este de a lăsa copiilor limba lor maternă şi de a face să li-se propună studiul religiunii în limba polonă“. El a adaus ironic: „Am puté să ne luăm un exemplu dela Rusia, unde în toate clasele şcolilor populare se propune religiunea în limba polonă.“

Când a vorbit deputatul Roeren, şi cei-ce au urmat după el, cancelarul Bülow cu toţi miniştri şi cu ceilalţi membri ai guvernului părăsiseră deja sala în mod demonstrativ.

Acésta s'a întâmplat îndată după ce contele Bülow a răspuns principelui Radziwil. Cancelarul a declarat, că cu privire la cele petrecute în Wreschen nu póte da nici un răspuns în „Reichstag“, deóre-ce aici se tratéză de-o afacere internă prusiană, care se póte discuta numai în dieta Prusiei.

Totuşi cancelarul a aflat de bine a se pronunţa asupra esceselor din Galiţia şi Varşovia, constatând, că ele n'au turburat întru nimica raporturile Germaniei cu Austro-Ungaria şi Rusia. Bülow laudă atitudinea guvernelor acestor state însă tonul în care o face, lasă să sesimţăm óre-care deosebire.

Pe când taţă cu Rusia accentuéză deplina încredere şi „solidaritatea seculară“ contra tendenţelor

polone, pe atunci observă cu privire la Austro-Ungaria, că măsurile luate pentru suprimarea demonstraţiunilor în Galiţia n'au fost satisfăcătoare.

Încât pentru guvernul german Bülow díce, că dispoziţiunile, curentele şi demonstraţiunile interne nu îl pot influinţa întru nimic.

In dieta ungară s'a desbătut erl, Mercuri, proiectul de lege relativ la trecerea manipulaţiunii banilor din comitate în resortul statului. *Benedek János* (din partidul koşuthist) apără interesele funcţionarilor comitatensi. După părerea lui, proiectul îi atinge în onórea lor. Reforma administrativă ar trebui realizată totă en bloc, nu așa parţial. Presentă un proiect relativ la luarea cestiunii dela ordinea dílei. Contele *Wilczek* (din partidul popular) găsesce nemotivat proiectul. In loc de așa ceva, guvernul mai bine s'ar ocupa cu cultivarea religiiei şi progagarea culturii. Primesce anti-proiectul lui *Benedek Hellebronth* (din partidul lui Ugron) desaprobă proiectul. Administraţiunea se póte ameliora şi pe lângă menţinerea autonomiei. „Comitatele nu trebuie stîrpite, căci nu suntem ţeră independentă“. Primesce anti-proiectul lui *Benedek*. După pauză ministrul *Ploss* presentă dietei un proiect relativ la două convenţii de mică importanţă cu străinătatea, apoi *Bedőházy János* interpeléză pe ministrul comeróului şi pe cel de finanţe în cestiunea construirii căilor ferate secuiesci.

„Mişcarea preoţiemei române gr. cat.“ Sub titlul acesta publică „*Magyar Allam*“ dela 8 Decemvrie o corespondenţă, ce díce că o primesce „din şirurile preoţiemei gr. cat.“ Autorul ei „X“ spune, că în rândurile preoţiemei române gr. cat. dela sate s'a pornit o mişcare cu scop de a protesta în contra tratamentului excepţional ce-l urmăreză ministrul faţă cu clerul rural gr. cat. Mişcarea acesta are două cauze: eschiderea clerului rural gr. cat. din congruă şi distribuirea necorectă a ajutorului de stat. Ambele cauze sunt corecte şi in-

dreptăţite; înţain, pentru-că şi credincioşii gr. cat. contribuie cu sânge şi bani la susţinerea statului ca şi jidovii şi alţi cetăţenii necatolici, ér preoţii atât din punct de vedere al statului, cât şi social, îşi implinesc datoria ca şi alţi preoţi necatolici; ce privesce a doua cauză, ea se referă la distribuirea ajutorului de stat, care nu numai că se face în mod nedrept, dér este şi ilegală, pentru-că:

„1) La distribuirea ajutorului de stat ministrul nu ţine seamă de lege, fiind-că întregesce venitele preoţilor, carl n'au esamen de maturitate şi nici cursuri complete teologice la mai mult decât 800 cor. anual, ceea-ce se opune cu legea despre întregirea congruei din partea statului.

„2) Ajutorul de stat nu se împarte de o potrivă după calificaţiune şi starea averii. Preoţii cei mai avuţi şi în stare mai bună primesc câte 500 cor., cei mai sêraci câte 60-80 cor.

„3) La distribuire însaşi se ia în considerare informaţiunea dată de solgăbiréu, ce se baséză pe informaţiunile date de notar şi primarul comunal. Acestea de cele mai multe-ori izvoresc din consideraţiuni individuale şi se dau din simţ de răsbunare.

„De aici vine — díce corespondentul — că la mulţi preoţi variază suma ajutorului de stat, după cum se schimbă notarii şi primarii în comunele lor“. Corespondentul citeză un oas ca argument.

La fine díce, că „procedeurile acestea necorecte au amărit așa de mult clerul rural, încât preoţii din archidieceasă pregăt-šo o întrunire „chiar şi fără consimţământul autorităţii superioare.“

— Fapt este, că din partea mai multor preoţi români uniţi din archidieceasă s'a făcut un apel, în care preoţiimea e învitată a participa de díua de Sf. Nicolae 19 Dec. la Blăşiu, cu scop de a-se sfătuí asupra ameliorării stării lor materiale. Pe cât se ştie nu este esact, că autoritatea superioară bisericésă ar fi în contra acestei întruniri, de unde reiese, că afirmarea din corespondenţa lui „M. All.“, că întrunirea s'ar face „fără consimţământul autorităţii superioare“

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

28 Noemvrie.*)

De sigur, că díua de 28 Noemvrie merită să fie slăvită printre dílele mari şi sfinte ale nămului nostru, deóre-ce óstea română, împreună cu cea rusésă sub comanda Domnitorului nostru, a biruit acum 24 de ani pe vitézul Osman-Paşa şi întréga lui armată după o luptă eroică de mai multe luni de díle.

In special, roitul pe care l'au avut Români în acéstă memorabilă dí, se ouvine să fie amintit generaţiunii tinere spre a servi de pildă vie şi încredere în viitor. In adevér, tinérea armată română a dovedit în tot decursul acestui război, că a fost înzestrată cu cele mai alese virtuţi militare, ér Suveranul nostru a pus în lumină calităţi de adevérat erou şi tactician vestit. Aceste calităţi au provocat admiraţiunea întregii lumii militare. De altă parte,

*) Sub titlul de sus d-l profesor Marin Dimitrescu dela liceul „Lazar“ din Bucuresci publică un interesant articol în „Noua Revistă Română“, pe care îl reproducem şi noi.

intrarea óstei române în război, s'a făcut într'un moment atât de hotărîtor, încât s'a putut distinge foarte lámurit rolul important pe care l'a avut în acéstă împrejurare atât Suveranul, cât şi armata română.

Intr'a devér, Ruşii declaraseră război împotriva Turóilor la 12/24 Aprilie 1877. Şi cu tóte, că armata română ardea de dorinţa să primescă botezul sângelui şi dincolo de Dunăre, diplomaţia rusésă, însă, se împotriva la cooperarea óştirei noastre spre a-se putea bucura singură de laurii biruinţei. „L'armée Impériale est assez forte“ (armata imperială este destul de tare) — díceau Ruşii în luna lui Maiú 1877 — „pour qu'elle puisse se passer du concours des troupes roumaines“ (pentru-ca să se pótă dispensa de concursul trupelor române). După câte-va luni de díle însă, s'a dovedit că Ruşii nu erau în deajuns pregătiţi, nici măcar să reziste, necum să învingă armata turóescă, ce da acum dovadă de-o vitejie uimitóre. Ruşii sunt crunt bătúţi în mai multe rânduri, şi ameninţaţi chiar să fie urmăriţi dincoace de Dunăre. In acéstă situaţie de plâns, se aflau ei, când făcură apel calduros la Români, să le viăă cât mai de grabă în ajutor, căci Turcii îi pră-

pădesc. De aceea Marele duce Nicolae telegraféză în culmea desnădăjiei, la 19 Iulie 1877, dela Târnova, Domnitorului nostru: „Les Turcs ayant amassé les plus grandes masses à Plevna nous abiment. Prie de faire fusion, demonstration et, si possible, passage du Danube que Tu desireres faire“. (Turcii adunând mase mari la Plevna, ne prăpădesc. Te rog să facem fusiune, demonstraţiune şi decă e posibil, trecerea Dunării, pe unde doreşti tu). Ce e dreptul, Prinţul Carol dorea dela început să între în foc, însă Ruşii voiau, ca armata noastră şi Suveranul ei să lupte d'avalma cu armata rusă sub comanda unui general muscălesc.

Acéstă condiţie era cu neputinţa să fie primită de un Suveran independent, din pricină, că „supunerea şi conducerea armatei noastre celei rusesci“ ar fi însemnat „o adevérată sinucidere politică“, după-cum scria tatăl Suveranului nostru. Prinţul Carol Anton, la 16 Maiú 1877.

Decât, fiind-că înfringerea deplină a Ruşilor ar fi adus teatrul războiului în ţera română, Domnitorul nostru, în deplină înţelegere cu Ioan Brătianu, care era nedespilit de Suveran în aceste momente de

greă cumpănă, hotărâsc, că acum a sosit césul să viăă în ajutorul Ruşilor spre a scăpa ţera de-o primejdie iminentă. De aceea, în aceeaşi dí de 19 Iulie, Domnitorul nostru răspunde din lagărul Său dela Poiana, din Dolj, Marelui duce: „Je suis hereux de pouvoir T'annoncer que toutes les dispositions sont prises pour la concentration d'environ trente mille hommes afin d'enlever dans un effort commun Plevna... qui reste un danger permanent pour l'armée Impériale“. (Sunt fericit de a te puté anunţa, că s'au luat toate dispoziţiunile pentru concentrarea de circa trei-şeci de mii de ómeni cu scop de a lua cu sfortări comune Plevna, care rămâne un pericol permanent pentru armata imperială). Marele duce mulţumesce Prinţului Carol la 12/24 August 1877, dícend: „Je suis heureux que par l'arrivée de Bratiano tout se soit éclairci, et que nos vnes soient complètement identiques. J'attends Ton passage le plus tôt possible“. (Sunt fericit, că prin sosirea lui Brătianu totul s'a lámurit şi că vederile noastre sunt complectamente identice. Aştept trecerea Ta cât se póte de curând). A doua dí Marele duce telegraféză din nou: „L'Empereur et moi T'attendons avec impatience“.

bisericescilor, e cam riscată și vră să fie, pôte, mai curând o insinuaie la adresa clerului, decă o constatare a stării faptice a lucrului.

Prospectele politicele de maghiarizare în Ungaria.

Sub acest titlu diarul „Schlesische Zeitung“ publică un articol foarte interesant, pe care îl reproducem și noi în traducere după „Kronst. Ztg.“ Etă articolul:

Storțările cercurilor conducătoare din Ungaria, îndreptate spre maghiarizarea acestei țări poliglote, sunt apreciate din partea unghurescă în cele mai multe cazuri cu aplauze exagerate, ér în străinătate sunt condamnate. Alegerea mijloacelor de multe-ori foarte ciudate, nu o vom analiza aici, unde este vorba numai de aceea, decă ele pot să ducă la scop. Intréga tendință nu putem să o luăm în nume de réu acestui popor cu aspirații tinere, și, unde se taie lemne, cad și așchii. Decă Maghiarii în adevér ar reuși să naționalizeze în sens maghiar pe Slovaci, pe Ruteni, pe Sèrbi, pe Români, pe Germani, atunci ar trebui să ne exprimăm fără rezervă recunoștința față de această putere de acțiune organizatorică.

Cei mai mulți Maghiari par a crede realizabilă această țintă și încă realizabilă în scurt timp. Cu toate acestea ne permitem a ne îndoi cu drept cuvânt de aceasta și în prima linie pe motiv, că exploatarea fără nici o considerație a puterii, de cătră o mare parte a rasei dominante, cu toate rezultatele obținute, a provocat o reacțiune strașnică contra tendințelor de maghiarizare și la singuraticile popóre a deșteptat și mai mult conștiința națională.

Cifrele citate cu predilecție și iscusință, dér arbitrate și înșelătoare, nu pot să dovedescă nimica în privința acesta. După aprecierea mea Maghiarii, în urma număróselor greșeli tactice, astădi sunt mai îndepărtați de ajungerea scopului, decăt înainte cu 10 și 15 ani.

Cu toate acestea o mare parte a populației maghiare dintr'un sentiment inepuizabil a preponderanței și iresistibilității maghiarismului, se légănă în rétăcirile cele mai uimitóre. Nu mai departe, decăt la ultima mea vizită în părțile locuite de Slovaci ale țării, m'am convins, cât de greu este acolo a te înțelege cu limba maghiară. Aceasta o știu din propria mea experiență, fiind-că limba slovacă nu o pricep de loc. Și tocmai după întórcerea mea de acolo, imi istorisiasu nisce Maghiari entusiasti, că maghiarizarea părților slovace din Ungaria de nord a progresat așa de mult, încăt astădi cei mai mulți locuitori nu numai că pricep unghuresce, dér și vorbesc cu plăcere în această limbă. Eu nu m'am putut opri să nu releviez contradicția între cele ce auđiam și celea ce esperiasem singur. Tot așa le-ași da acelor domni sfatul, să mergă în părțile locuite de Români, de Sași și de

Serbo-Croați, să vadă, cât de mult a progresat acolo maghiarizarea. În Croația domnesce o ură neimpăcată în contra a tot ce e maghiar. În acele părți mulți Maghiari, cari n'au știut limba serbo-croată au făcut triste esperiențe. Unul din aceștia imi povestea verbal: „Nimeni nu voia să mă primescă, niciari nu mi-se dădea de mâncat séu de beut; nu voiau să mă înțelegă, își cred că ași fi putut să mor de fómă, fără să se fimișcat o mână în favorul meu“.

Despre atitudinea repulsivă a Germanilor din Ungaria de sud și din Ardeal, nici nu mai vorbesc. Despre acești din urmă se știe, că tocmai apăsarea din partea rasei dominante a redesteptat forțele adormite. Pe lângă această ómenii deveniră, în urma împrejurărilor mai prudenti, ei au părăsit în mare parte terenul negațiunii sterpe, au știut — ceea-ce mai înainte, în miopia lor refuzau — a-se acomoda întru câteva împrejurărilor; ei învață astădi, unde este nevoie, unghuresce, ca să nu fie esoluși din toate locurile dătătoare de ton în țtéra oficială maghiară; cu toate acestea numai Maghiari nu au devenit; din contra: contactul lor cu Germanismul astădi e mai pronunțat, mai energic, pe când mai înainte sute de ani aveau foarte puțin contact cu patria mamă (Mutterland). Viața spirituală și științifică a acestor Sași stă astădi în relațiunii așa de imediate și intime cu tendințele generale germane, ca nici-odată. Astădi am convingerea, că acest mio popor nu va pute fi cu desevérșire asimilat de maghiarism. Pôte înainte cu două decenii mai de grabă m'ași fi gândit la acesta. Ba chiar și la Sașii din Scopus am remarcat în timpul din urmă o reacțiune în potriva unei eventuale asimilări cu maghiarismul, cu toate că aceștia nu sunt așa compacți ca Sașii din Ardeal.

Și așa merge mai departe: Tot așa este cu Șvabii din Ungaria de sud, ba chiar și cu insulele slave din Alföld, d. e. cu Tirpaciilor de pe lângă Nyiregyháza. (Va urma.)

Zarvă în dietă.

În ședința dela 10 Decembrie a dietei s'a petrecut o scenă galăgiosă între deputații Csavolszky și Ivanka. Se continua discuțiunea asupra petiției în privința muncitorilor fără lucru. Am semnalat pe scurt mersul discuțiunii.

La finea ședinței deputatul Csavolszky luă cuvântul pentru a răspunde ministrului-președinte Szell și dișe:

Csavolszky L.: Tóte statele Europei, tóte parlamentele își dau silința de a face să dispară monstruósa diferență dintre capital și muncă. Fiind-că la noi nu se întâmplă așa ceva, atribuiú faptul acesta împrejurării, că *poporul muncitor nu cunoșce nuterea colosală, ce o are în mână, decăt la noi*

muncitorii murmură numai, se mulțumesc cu atât și se supun. (Mișcare în dreapta).

Ivanka O.: Da, când sunt ațitaiți cu rea credință. (Sgomot).

Csavolszky L.: Dér noi trebuie să facem totul, să punem margini arbitrarității pe acest teren. Asta nu-i agitație (Strigări în dreapta: Și acum agitez. Mișcare în stânga).

Ivanka O.: Vin aici tot felul de „svindleri“, ațitá și amăgesc poporul. (Mare sgomot în stânga extremă).

Kubik B.: D-le președinte, asta își este imparțialitatea? Chiamă-l la ordine. Ori este permis, pôte, a ofensa?

Csavolszky L.: Și chiar de ar fi agitare... (Mare sgomot).

Ivanka O.: Cunoșcem pe astfel de ómenii! (Mare sgomot).

Vassonyi V.: Junker, principele Junkerilor (Sgomot și mișcare). Trebuie chiamat la ordine pe reprezentantul Junkerilor (Mare sgomot).

Csavolszky L.: Chiar agitare de ar fi, acesta în viața constituțională... (Mișcare în dreapta).

Ivanka O.: Abus cu drepturile constituționale!

Csavolszky L.: ...cea mai legală și mai puternică armă. (Sgomot) Și decă are vr'un pécát opoziția acesta...

Ivanka O.: Ai d-ta multe pécate (Mare sgomot în stânga extremă).

Csavolszky L.: ...pécatul acela este, că n'a agitat în de ajuns; ér neglijierea acesta spiritual cel bun al națiunii maghiare o va ierta numai așa, decă va profita de viitorul cel mai apropiat pentru o agitare, care se face imposibilă continuarea politicei de-testabile antinaționale (Vii aprobări în stânga extremă).

Cu acesta incidental în dietă s'a încheiat.

Din străinătate.

Cancelarul Bülow despre evenimentele din Wreschen. În ședința dela 10 Dec. a parlamentului german au venit la ordinea dișei evenimentele din Wreschen și demonstrațiunile anti-prusiane. Prințul Radziwił (partidul polon) a interpelat adecă guvernul, decă crede, că e de lipsă ca o minoritate a populațiunii imperiului să fie atacată în demnitatea ei națională și strimtorată cu scopul ascuns de-a sucumba în cele din urmă? Prin faptul, că copiilor poloni li-se impune disprețuirea limbii materne, se deșteptă în ei óre-care nouitență față cu șóala. Fruotele cele mai noue ale politice școlare prusiene nu corăspund tradițiilor trecutului în ce privesc supușii prusieni. Ađi nu se mai respectă nici sanctuarul familiei și agitația din cauza acesta se estinde și în străinătate. Interpelantul speră, că cancelarul imperiului va ține sémă în răspunsul séu de dișorea: *Homosum, nil humani a me alienum puto.*

SCIRILE DILEI.

— 29 Noembrie v.

Aniversarea luării Plevnei. În ziua de 28 Noembrie v. (9 Decembrie n.) s'au implinit două-șeci și patru de ani dela luarea Plevnei, la care glorios fapt militar armata română a luat parte atât de strălucită. În Bucuresci ziua acesta s'a serbat cu o solemnitate deosebită. Tot orașul a fost pavozat. În biserica Spirea veche de pe Dealul Spirei Arhiepiscopul Nifon Ploșteanu a celebrat la órele 10¹/₂ un Te Deum la care a asistat Regele, moștenitorul, tóte autoritățile civile și militare și un imens public. După oficierea serviciului divin Regele a primit defilarea.

Înaintări în armata română. Pe ziua de 28 Noembrie, aniversarea luării Plevnei, au fost înaintați la gradul de general domni colonelii Groza Moise, din infanterie și Ionel Zosima din cavalerie. D-l colonel Constantin Roșianu a fost înaintat la gradul de general în rezervă.

Un act frumos de pietate. Dómnă véd. Maria Jordan Munteanu a depus la dișreacțiunea gimnasiului român din Brașov suma de 200 cor. ca basă pentru un fond cu numele „Jordan Munteanu“ pentru masa studenților întreu amintirea de vecl a unitatului ei conșot, fericitul Jordan Munteanu, fost asesor la oficiul orfanal al comitatului Brașov. Primescă nobila fundatoare expresiunea celor mai vii mulțumite, ér rúposatului să-i facă Dómnul parte de eternă odichnă! — *Dirrecțiunea șócolilor medii gr. n. rom. din Brașov.*

Pentru meseriașii noștri. Dómnă neocă, în 2 Decembrie v., la órele 4 p. m. s'vor continua prelegerile începute în locul „Asociațiunii“ meseriașilor din localitate. Se va ceti din scrierile lui I. L. Caragiale.

Emigrările continuă a-se spori la număr înspăimântător. În luna Octombrie au emigrat din Ungaria mai mult de 9000 cetățeni. Cele mai multe pașapórté s'au dat în comitatul Brașovului (660).

Rutenii din America, emigrați din Ungaria, sunt așa de număróși, încăt formeză comunități religiose cu preoți emigrați tot de aici. S'au inițiat tratative cu

(Impératul și eu te așteptăm cu nerăbdare). Din pricina, că armata rusescă lupta pe viață și pe mórte de 4 dișe și 4 nopți neourmat fără pic de isbândă. Atunci Suveranul nostru răspunde la 14/28 August: „Je préside moi-même en ce moment au passage de mes troupes et à la construction du pont, en sorte que je ne puis me déplacer provisoirement“. (Eu presidez singur în acest moment la trecerea trupelor și la construirea podului, așa că eu nu mă pot deplasa în mod provisoriu).

În cele din urmă Prințul Carol merge în persoană la 16/28 August, în lagărul Țarului, spre a-se înțelege împreună asupra modalității cooperării armatei române. Impératul era greu bolnav și abătut peste măsură, din pricina perderilor considerabile suferite până aci. Pare, că i-se mai alină durerea, văđend pe Dómnitorul nostru, căruiu îi mulțumesc, că a trecut Dunărea. Marele duce Nicolae apoi întrébă pe Suveranul nostru, decă tot are de gând să comande în persoană armata română. Prințul Carol răspunde: „Bine înțeles“. Decăt, se naște o mare dificultate, dișe marele Duce: Prințul Carol nu pôte sta sub co-

manda unui general rus. „Negreșit, că nu, răspunde Dómnitorul cu mândrie, decăt 10 generali ruși pot sta foarte bine sub comanda mea“. Din această convorbire, se vede limpede gândul șefilor ruși; ei nu vréu nici măcar în césurile grele să impartă comanda cu Dómnitorul nostru. Decăt, Țarul Alexandru, văđend hotărârea Suveranului nostru, îl numesce în aceeași sэрă în care sosisse, Comandant suprem al întregii armate din prejurul Plevnei. Decăt Dómnitorul nostru avea să comande, nu numai armata română, ci și corpurile IV și IX din armata rusă.

Intréga Europă își avea atenția îndreptată asupra Plevnei și asupra armatei române ce se arunca acum în cumpéna rășboiului.

Prințul Carol apoi se întórc la Corabia 18/30 August, spre a lua ultimele măsurii pentru trecerea armatei sale. În același timp, Dómnitorul dá o proclamăție, la 19 August, cătră óstea sa, prin care caută să redestepte în sufletul ei vechea bravură strămoșescă, asigurând-o, „că peste Dunăre o așteptă gloria străbună“

și va avea prilejul „să arate din nou vitejia ei“.

Apoi Dómnitorul asistă la 20 August pe-o căldură tropicală, césuri întregi, pe podul de peste Dunăre la trecerea armatei. Brătianu și Rosetti, cari se aflau de față în acest moment solemn, dișo cu emoțiune, că „nici-odată n'ar fi gândit ei, să vadă o diș așa de mare, în care tînăra armată română era condusă să atace de dușmanul secular în țéra lui“. A doua di, la 21 August 1877, Prințul Carol trece în Bulgaria, unde este întâmpinat de generalul rus Stolypin, împreună cu statul lui major, în sunetul imnului național român, și a strigătelor îndelungate de: *urra*, cu care se aclama Dómnitorul nostru, tocmai ca un mântuitor. După ce ajunge pe câmpul de luptă ia comanda trupelor aliate și dá mai multe lupte. În cele din urmă se hotărêșce ca la 30 August să începă o luptă generală în potriva Plevnei.

Și atacul începú într'adevér din tóte puterile la 3 césuri după prând pe o vreme rea plină de cétă de-o puteai tăia cu cutitul atât era de gróșă.

(Va urma.)

Vaticanul din partea guvernului ungar, pentru a-l trimite un „visitator“ acestor Ruteni. Foile megliare publică acest lucru sub titlul „G. kat. magyarok Amerikában“. (Maghiari greco-catolici în America). Ni-se pare însă, că bieților Ruteni emigrații de aici din cauza miseriei numai de asta nu li-o fi arzând, să fie considerați adecă și dincolo de Ocean ca „Maghiari“.

Demonstrațiunea muncitorilor. Eri a avut loc o demonstrație în fața parlamentului ungar. Lucrătorii lipsiți de muncă s'au aglomerat în fața parlamentului, vociferând și lărmuind. Împrăsciați de poliție, demonstrații s'au dus în fața casinei naționale, de unde de asemenea au fost împrăsciați.

Duel între deputați. Între deputații Csávolszky și Ivánka a avut loc erî un duel cu pistolul din cauza unei altercații, ce au avut-o în dietă, și pe care o descriem la alt loc. Duelul a decurs fără răniri. Adversarii nu s'au împăcat.

Comisiunea de indigenat a depus pe biroul camerei române mai multe proiecte de legi pentru încetățenirea d-lor: Dim. Hâncu, Român din Transilvania; d-rul Oreste Avdis, Român din Macedonia; Dinn Năstase, român din Bucovina; Vasile Marcu, C. Popp și Ch. Munteanu, Români din Transilvania.

Conferență la Ateneul Român. Vineri, 7 Decembrie, ilustrul istoric și filolog român B. P. Hașdeu, va ține la Ateneu o conferință în chestia panslavismului intitulată: „Papa dela Neva“. Conferința se ține pentru „Tinerimea Română“.

O enciclică a Papei. Papa a trimis episcopilor latini din Grecia o enciclică, prin care îi invită să trăească în bună înțelegere cu episcopii greci. Pe de altă parte recomandă Grecilor să se unească cu catolicii pentru a-se contribui astfel la mărirea bisericii, care suferă mult din cauza schismei.

Împăratul Wilhelm contra duelului. Din Berlin se anunță, că Dumineca trecută împăratul Wilhelm s'a exprimat cu mare energie contra duelului. Eșind din biserică însoțit de ministru de război Gossler și de generalul Kessel, s'a dus la casarma regimentului de gardă; în regimentul acesta servesc și cei doi fi ai generalului. Câteva zile mai înainte acești doi ofițeri și-au exprimat nemulțumirea față de ordinul de interdicție a duelului. Împăratul Wilhelm a adunat în jurul său întreg corpul ofițerilor regimentului și a dispus ca colonelul Plettenberg să esplice din nou interdicția duelului. După aceasta însuși împăratul a pronunțat o scurtă vorbire, în care a dis, că ori cât de mult prețue-țe virtuțile militare ale nruia său altuia, totuși ar conștientiza imediat din armată pe acela, care ar nesocoti ordinul de oprire a duelului. „N'am îmbrăcat — dize împăratul — uniforma acestui regiment, fiind-că nu consimt cu el atunci, când astfel de tineri îmi cauzează suferință“.

Sericicultura la Săcuia. În interesul ridicării economice a Săcuilor se iau mereu fel de fel de măsuri. În timpul din urmă Soltesz Bertalan, sub-inspectorul sericiculturii a propus ministrului de comerț să introducă în Săcuime sericicultura și spre acest scop să planteze pe lângă șosele duft.

Împăcarea părechei regale din Olanda. Din Haga se anunță, că conflictul dintre regina Wilhelmina și prințul-soț Henric s'a eplanat în urma unei intervențiuni din partea monarhului unui mare stat din Europa centrală. Astfel, proiectul de divorț, datorit inițiativei reginei, a fost cu desăvârșire abandonat.

Călătoria principelui Ferdinand la Petersburg. Din Sofia se anunță, că principelui Ferdinand are intenția, ca la primăvară să călătorească la Petersburg pentru a face o vizită la curtea rusă. Din incidentul acesta principelui va preda Țarului o copie în miniatură a statuei Țarului Alexandru II ridicată în Sofia.

Convenția româno-bulgară de pescuit. Delegații pentru încheierea unei convențiuni asupra pescuitului între România și Bulgaria, și-au terminat lucrările și au redactat textul definitiv al convențiunii. Ministrul afacerilor străine al Bulgariei d-l Danef și delegații români vor semna zilele acestea convențiunea.

„Trio Părvulescu“. Așa se numesc doi tineri artiști și o artistă, cari de câteva zile debutază pe scena teatrului de varietăți dela cafeneaua Redutei cu dansuri naționale românești. Tinerii artiști spun, că s'au elevi de ai lui Moceanu și în posesiunea lor se află chiar un portret al cunoscutului artist, cu dedicația: „In semn de amintire dela profesorul tău, Moceanu. — București, 24 August 1901“. Tinerii artiști s'au produs până acuma în orașele Buzău, Rîmnicul-Vilcei și Ploiești, er despre debutul din București (scena dela teatrul Peleş din Bulev. Elisabeta) am văzut o apreciere favorabilă într'un țiar din București.

Mișcarea studenților din Berlin.

Studenții din Berlin sunt în ajunul alegerilor pentru sala de lectură academică (akademische Lesehalle) și cu această ocaziune s'a manifestat printre dînșii în mod puternic spiritul național și antisemit.

Săptămâna trecută societatea studenților germani (Verein deutscher Studenten) a convocat o întrunire, la care au participat sute de studenți. Discuțiunile au fost foarte agitate și ședința a durat până dimineața. Țiarele germane raportează pe larg despre aceste discuțiuni, din cari reproducem și noi o parte:

Dr. Böhm a spus motivele principale, pentru cari invaziunea jidovismului la universitatea din Berlin trebuie combătută. Cultura jidovă este deosebită de cultura germană, spiritul german deosebit de cel jidovesc. Acesta n'o dă-m numai noi, oi o accentuează chiar și colegii noștri Jidovi (Ilaritat). Așa într'o atitudine a studenților jidovi, un student spunea, că el suferă pe urma conflictului între Germani și Jidovi și că speră salvarea dela Zionism. Paulsen în etica sa spune, că poporele simt năvălirea jidovă, ca o dominație streină. Flexibilitatea și internaționalismul jidovilor sunt adevăratele cauze ale neîncrederii popoarelor față cu Jidovii (Aplause). Și Paulsen este om liberal! Acesta lipsă de încredere în naționalismul Jidovilor ne face și pe noi să-i întimpinăm cu reserve. De altă parte suntem veseli, că cu comilitonii noștri catolici putem merge împreună. Tendințele creștinesco-monarhice ne-au apropiat pe unii de alții și pôte și simpatia, ce trebuie să o aibă Germanii față cu Germanii (Aplause). Acesta așa și trebuie să fie, pentru-ca astfel cu puteri unite, să putem lopi peste degetele adversarilor.

Din partea studenților jidovi a vorbit Apfel, care a spus: „Și eu sunt Jidov, d'er trebuie să mărturisesc, că Jidovii mai posed din trecut o serie de calități, pe cari cu timpul vor trebui să le desbrace“. Acestuia i-a răspuns coreligionarul său Rosenkranz, care a dis: „Este revoltător, că un Jidov vorbeste aici în fața nejidovilor scudând calitățile rele ale Jidovilor. Adevărul este, că există o cultură separată jidovă, foarte înfloritoare. Din parte-mi trebuie să constat, că la alegerile acestea lozinoa este antisemitismul brutal, noi însă, cari suntem trădați din toate părțile, ne vom apăra ca Jidovi.“

Vedem din cele de mai sus, că și la universitatea din Berlin, ca și la cea din Viena, ca și la cea din Pesta și la cea din Iași, studențimea jidovă este agresivă, d'er vedem în același timp, că studențimea creștină s'a deșteptat din somnul ei de mörte și în toate părțile luptă cu vizirul deschis împotriva unei minorități dispărate ca popor, care însă nu se mai pôte tăgădui, tinde la hegemonie universală și la aducerea popoarelor creștine într'o dependență rușinosă economică și spirituală, care dependență nu este altceva, decât vechea sclăvie în forme moderne.

Ceea-ce este însă trist, din partea Creștinilor încă nu se manifestă opoziția intransigentă, ce se reclamă neapărat, decât vor să ajungă la recucerirea terenului pierdut în jumătatea a doua a secolului trecut, în urma dominației unui spirit de fals liberalism.

Literatură.

„Enciclopedia Română“, publicată din însărcinarea și sub auspiciile „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“, de Dr. C. Diaconovich, prim-secretarul Asociațiunii, a apărut Fasc. XXIV (Mirabeau — Negativ). În fruntea acestui fascicol cetim următorul „Avis“: „Din cauza că în timpul lunilor de vară Domnii autori ai „Enciclopediei Române“ în mare parte au absentat dela domiciliul lor și astfel au fost împiedecați a ne trimite articolele ce li-s'au cerut, — am fost nevoiți să sistăm pe cât-va timp lucrările tipografice. Acestei împrejurări este a se atribui aparițiunea întârziată a acestui fascicol.“

Reîntrând acum lucrările Redacțiunii în cursul lor normal, vom năsu să reparăm întârzierea de astăvară prin editarea fasciculelor la intervaluri cât mai scurte spre a pute termina astfel lucrarea noastră în decursul anului 1902. Direcțiunea „Enciclopediei Române“.

Fascicolul din urmă al acestei mari publicațiuni cuprinde circa 1000 articole din lit. M. (Mirabeau — Myxosporidii) și o parte însemnată din N. (N. — Negativ) între cari număröse articole de interes special românesc. Amintim între altele art. biografice: Miroca, Mirea, Mirășcu, Mirza Misail, Missia, Mitrofan, Mitrofanovici, Mocean, Mocsony, Moga, Moisil, Moisi-Vodă, Moldovan, Moraru, Moroian, Moruzi, Motic, Movilă, Moxa, Mrazec, Muntean, Mureșian, Murgescu, Murgu, Murnu, Mușat, Musta, Mustafa, Mustea, Nădejde, Nagy, Nanu, Napradi, Naum, Nedelou, etc. Apoi dintre alte articole istorice: Moldova și Muntenia (lucrate de prof. Dr. D. Onciul și I. S. Floru), Mommsen, Mumie (de Teohari Antonescu), Cetatea Nămțului (de I. C. de Pușcariu), etc. În materia de științe naturale găsim număröse art. de botanică din pēna d-ilor Panțu și Radian, Procopian etc.), de mineralogie (de prof. Mrazec și Murgoci), de chimie (de S. M. Minovici). Din restul articolelor mai mari amintim încă: Mitologia (Dr. A. M. Marienescu), Mortalitate, Natalitate (Dr. I. Felix), Simțul muscular (N. Vaschide), Marea Neagră (col. Ionescu), Navigațiunea (loc. col. Bălescu), Mōra (A. N. Popovici) etc.

Fascicolul este înzestrat și cu câte-va ilustrațiuni, între cari: Mausoleul fam. Mocsony, un stabiliment de mōră din București, etc.

Abonamente se fac la W. Krafft în Sibiu (depozit general pentru România: E. Storck, București) și se primesc numai pentru publicațiunea întregă. Prețul de prenumarare pentru un tom broșat cor. 20, legat cor. 23.20 (în România: lei 25, resp. 28.50).

„Caractere morale, exemple și sentințe ucluse din istoriile și literaturile popoarelor vechi și moderne“ de Ioan Popca, profesor. Cetitorul află în această carte (de aproape 400 pag.) o comoră nespuse de prețioasă de învățături, de mângăierii, de însuflețiri spre tot ce e moral, nobil și frumos. Prețul cor. 2.50 (cu posta cor. 2.70.) Pentru România 3 Lei, la care este a se adauge și portul postal.

NECROLOG. Maria Munteanu, născ. Hortsmann, în numele său și al copiilor Zoe, Maria, Sofia, Iordan și Elena și al număröselor sale rudeni, face cunoscută trecerea din viață a iubitului său soț Iordan I. Munteanu asesor în pensiuie la ș-dria orfanăia comitatense, care după grele și îndelungate suferințe Sămbăta în 7 Decembrie n. (24 Nov. v.), în etate de 51 ani și în al 22-lea an al căsătoriei, și-a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului. Rămășițele pământ-șci ale defunctului se vor transporta din Paracisul bisericii gr. or. a Sft. Nicolae din Brașov (Scheiu) Vineri, în 13 Decembrie n. (30 Nov. v.) la orele 2 p. m., spre vecinica odihnă în cimitierul acelei biserici. (Cununi nu se primesc).

Fie-i țărina ușoră!

Brașov, 11 Decembrie n. (28 Novem. v.) 1901.

— Elia Pop inv. pens. în Șomcuta-mare cu soția Iuliana și fiul Aureliu, Vasiliu și Valeriu; Simion Pop cantor în Săpăia cu soția Maria și fiul Corneliu, Florica și Sever; Maria Pop cu soțul Teodor și fiul Simion și Ioan în numele lor și a număröselor consăngeni, întristați anunță mörtea prea timpurie a neuitatului lor frate, unchiu, consăngean, amic, camerad și cunoscut Ioan Pop, fost tipograf, er mai în urmă șef de secție la fabrica de timbre a monetăriei statului în București, întâmplat în 2 Decembrie 1901 în etate de 47 ani. Sufletul lui aibă bucurie cu ingerii în cer, er trupul odihnă în recele mormânt!

Șomcuta-mare, 2 Decem. st. n. a. o.

SCIRI ULTIME.

Roma, 11 Decembrie. Cestiunea reînnoirii triplei alianțe a provocat neînțelegeri în cabinet. Sunt seriöse divergențe de păreri între ministru de externe Prinetti și ministru-președinte Zanardelli. Cel dintâiu e pentru reînnoirea tratatului de alianță, cel din urmă însă vrē să se amâne reînnoirea, ori să se modifice tratatul în sensul, ca să se evite ori-ce intenție dușmănoasă față cu alt stat, așa ca amicii Franciei să-l pōtă primi cu nedumerire.

REVERSII.

Descoperiri minunate la stēua cea nouă din Perseu. Wolf din Heidelberg a isbit a dovedi prin fotografie că în jurul stelei e o negură. Altă fotografie făcută în observatorul astronomic dela Yerkes (America) a arătat, că negura formază arcuiri de cerc așezate în spirală în jurul stelei și deci că negura nu e dincolo seu dincoace de stea, ci în jurul ei, în legătură cu dēnsa. La observatorul Lick, cu telescopul lui Crozley, s'au făcut mai multe fotografii ale aceleiași neguri. Din acestea s'a dovedit, că una din acele condensări s'a strămuntat spre S.-V. în șese săptămâni de-o minută de grad. Deoa stēua aceea ar fi la depărtare numai de 4 bilioane — dela noi, deși e mult mai departe, pōte și de dece ori pe-atăta, miuta de grad însemnă 1,200 de milioane de mile de mile adecă 330 de mile pe secundă. Asta e o iuțelă, care nu s'a mai văzut la alt corp ceresc, deci trebuie să se fi întâmplând acolo una din acele catastrofe, o ciocnire de corpuri ceresci, venind dela depărtări uriașe, cum ar fi când vre-odată s'ar ciocni sōrele cu vre-o altă stea.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Cultivatorilor
de

Sămēntă de trifoiu

din

Comitatele Brașov și Treiscaune.

În unele ținuturi ale comitatelor Brașov și Treiscaune recolta de sēmīnță de trifoiu roșiu, bob mare în anul acesta au fost deosebit de bună, astfel, că pentru sēmīnța de trifoiu din părțile acelea plătesc preț mult mai mare, ca pentru sēmīnța obicinuită și anume din ținuturile indicate pentru TRIFOIU ROȘIU după calitate pentru 100 Kilograme 48—52 fl. primită acolo și plătită.

Rog a se trimite probe mai mari, indicându-se și cantitatea direct la firma mea în BUDAPESTA.

EDMUND MAUTHNER,
comersant de sēmīnțe al curții c. s. r.,
Budapest VII Rotenbiller utca
28 szám.

Dela „Tipografia A. Mureșianu“ din Brașov, se pot procura următoarele cărți:

(La cărțile aici înșirate este a se mai adăuga pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru recomandație.)

Cărți de rugăciuni și predicii.

Anghira Mântuirii, cânticoasă de rugăciuni și de cântări pentru mângăierea sufletescă *Ediț. IV. corectată.* Gherla. Prețul unui es. în păreți tari colorați 70 bani. (+ 10 b. porto.)

Mărgăritarul Sufletului, carte de rugăciuni și cântări, întocmită pentru toate trebuințele vieții. *Edițiunea IV.* Gherla. Conține peste 343 pag. Legată costă 1 cor. (+ 10 b. porto.)

Micul mărgăritar sufletesc, cânticoasă de rugăciuni și cântări, întocmită mai ales pentru copiii mai marișori. Legată costă 44 bani (+ 5 b. porto.)

Carte de rugăciuni, cereri și laude întru onoarea Preacuratei Fecioare Maria pentru folosul și mângăierea sufletelor. Prețul legat 40 bani (+ 5 b. porto.)

Cuvântări funebrele și iertăciuni pentru diferitele casuri de moarte, întocmite de *Ioan P. Popu*. Conțin vre-o 400 pag. Prețul 3 corone (+ 20 b. porto.)

Cuvântări bisericesti de *Ioan Popu*: tomul I, III și IV cuprinde cuvântări bisericesti acomodate pentru ori-ce timp; și pentru toate sărbătorile de peste an. Pe lângă predicii, se mai află în text câte-o instructivă notiță istorică privitoare la însemnătatea diferitelor sărbători. Fie-care tom separat costă 3 cor. (pl. 10 b. porto.)

Predicii pe toate Duminicile și sărbătorile de peste an, Vol. I. de *Em. Elefterescu*, cunoscut atât de bine în cercurile românesce din numărösele sale scrieri. Are 250 pag. Prețul cor. 3 (+ 20 b. por.)

Predicii pentru Duminicile de peste an, compuse după catechismul lui Decharbe, de *V. Christu*. Conține predicii dela Duminea XI după Rosalii până la Duminea Vameșului. Prețul cor. 1.60 (prin postă cor. 1.70.)

Scrieri scolare.

Cântul în școala populară de *Lulu Pop*, învățător în Năsăud. Teoriă, praxă și cântări. Este o scriere întocmită pentru cei ce propun cântările. Prețul 60 b. (cu posta 66 b.)

Manual catehetic pentru primii ani școlastici, ca îndreptar pentru cateheții, învățători și părinți, prelucrat de *Basilu Raftu*, profesor la seminariul din Blășiu. Prețul 80 b. (cu posta 90 b.)

Gramatica limbii române, pentru școlile inferioare, prelucrată după sistemul fonetismului modern, de *Ioan Popu*. Partea I. Etimologia. *Edițiunea II.* Prețul 50 bani.

„Învățătura creștinăscă“ sau **Catechismul mare** pentru tinerimea greco-cat. *Edițiunea III.* (1898). Cu binecuvântarea episcopului de odinioară al Gherlei, Ioan Alexi. Noua edițiune a apărut cu îmbunătățiri și e tipărită cu ortografia cu semne. Conține 284 pag., format 8°, e legată solid și costă cor. 1.60 (cu posta cor. 1.80.)

„Carte de cântece“ pentru tinerimea școlară adunate și aranjate de *Ioan Durin*. A apărut numai acum și conține: hore, marșuri școlastice și eroice, elegii, imnuri, cântece religioase și alte multe soiuri alese din cele mai frumoase și de cei mai vestiți poeți ai noștri. Costă 50 b. (plus 10 b. p.)

Legea de pensie pentru învățătorii pop. din Ungaria. Prețul 44 bani (+ 5 b. porto.)

Oral general pentru școala română cu 6 clase și cu un singur învățător de *Georgiu Măgyar*. Prețul 80 b. (+ 10 b. p.)

Îndreptar teoretic și practic pentru învățământul intuitiv în folosul elevilor preparandiali, a învățătorilor și a altor omeni de școală de *V. Gr. Borgovan* prof. de pedagogie. *Edițiunea III.* Prețul 2 cor. 40 bani (+ 10 b. p.)

Scriptologia, seu modul de a învăța cetitul scriind. Îndreptariu pentru învățători la tracarea Abecedarului de *Basilu Fetri* prof. preparandial pens. Prețul cor. 2. (+ 10 b. p.)

Curs practic de limba maghiară pentru școlile popul. rom. întocmit pe baza noului plan ministerial de învăț. de *Ioan Durin* cu concursul mai multor bărbați de școală. Partea I. pentru anul I-ii și al II-lea de școală. Prețul 32 bani (+ 10 b. p.)

Scrieri economice.

Manual complet de agricultură rațională, de *Dr. George Maior*, profesor de agricultură la școala superioară dela Ferestreu și la Seminarul Nifon Metropolitan din Bucuresci. Cartea cuprinde patru volume:

Vol. I **Agrologia**, seu Agricultura generală. 34 côle de tipar cu 217 figuri în text. Carte didactică aprobată de On. Minister de Agricultură al României cu decizia Nr. 2078 din 1897. Costă 5 corone.

Vol. II. **Fitotechnia**, seu cultura specială a plantelor, 38 côle de tipar cu 202 figuri în text. Carte premiata de Academia Română cu premiul Nasturel-Herescu în sesiunea 1889. Costă 8 corone.

Vol. III. **Zootechnia**, seu Cultura generală și specială a vitelor cornute, dimpreună cu lăncărie și lăptăria, 49 côle de tipar cu 225 figuri în text. Costă 8 corone.

Vol. IV. **Economia Rurală**, seu organizațiunea și administrarea moșilor mari și mici. Costă 8 corone.

Cartea d-lui prof. Maior se deosebesce esențial de lucrările de acest fel apărute până acuma în limba și literatura română prin aceea, că este prima lucrare completă pe terenul agronomiei în limba noastră, care tratăză toate cestiunile cele mai mari ca și pe cele mici privitoare la agricultura română din toate țările locuite de Români, pe baza progreselor actuale ale științei și tehnicii agricole moderne. Ea ia serios concurență cu cele mai bune lucrări apărute până acum în limbile culte: germană, francesă, etc.

Cursul la burse din Viena.

Din 11 Decembrie n. 1901.

Renta ang. de aur 4%	118.85
Renta de corone ung. 4%	94.40
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	121.90
Impr. căil. fer. ung. în argint. 4 1/2%	100.65
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	119.—
Bonuri rurale ungare 4%	92.95
Bonuri rurale croate-slavone	93.—
Impr. ung. cu premii	176.50
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	146.25
Renta de argint austr.	99.—
Renta de hârtie austr.	8.90
Renta de aur austr.	118.90
Losuri din 1860.	141.10
Acții de-ale Băncei austro-ungară.	15.95
Acții de-ale Băncei ung. de credit	667.—
Acții de-ale Băncei austr. de credit	658.—
Napoleonorii.	19.07
Mărci imperiale germane	117.17 1/2
London vista	239.32 1/2
Paris vista	95.25
Rente de corone austr. 4%	95.95
Note italiene	93.70

Cursul pieței Brașov.

Din 12 Decembrie n. 1901.

Bancnota rom. Cump.	18.92	Vënd.	18.96
Argint român. Cump.	18.30	Vënd.	18.34
Napoleonorii. Cump.	19.—	Vënd.	19.06
Galbeni Cump.	11.30	Vënd.	11.40
Ruble Rusesci Cump.	127.—	Vënd.	128.—
Mărci germane Cump.	58.60	Vënd.	—
Lire turcesci Cump.	10.70	Vënd.	—
Seris. fone. Albina 5%	100	Vënd.	101.—

Măcelăria din piața Prundului

aparținătoare bisericelor și veimilor din Scheiș, se va da în arândă pe trei ani prin licitațiune verbală.

Licitațiunea se va ține Duminică în 2 (15) Decembrie 1901 la orele 2 d. a. în localul școlii frebeliane din piața Prundului Nr. 2. Așupra condițiilor amănunțite dă informațiunii d-nul **George Navrea** (Băile de abur). (353,1—2).

ANUNȚ.

Vineri în 7 (20) Decembrie a. c. se va ține licitație publică pentru arândarea Muntelui Sft. Ilie cu pădure cu tot din județul Prahova. România.

Doritorii au să se presente la 10 ore a. m. în sala de ședințe a Comitetului parochial dela Biserica Sft. Nicolae. 1—3. 352.

Publicațiune.

Imobilele aparținătoare moștenirii după *Dr. Ferdinand Otroban*, ce sunt specificate mai jos în mod amănunțit, se vor vinde în zilele de 30 și 31 Decembrie st. n. în cancelaria notarului public reg. *Karl Schnell* (Brașov, Strada Vămii Nr. 17—15) prin licitațiune publică, ce se va ține acolo de bună-voie, începând dela orele 9 dimineața.

Condițiunile amănunțite de licitare se pot vedé și ceti în cancelaria notarului reg. *Karl Schnell*. Imobilele nu se vor vinde sub prețul evaluării fiesat.

1. Casă de pițră indusă în cartea funduară din Brașov Nr. 2660, A + 5372 n-rii top. și situată în Brașov Strada Spitalului nr. 32 (nou) 430 (vechiu). 13,000
2. Casă de pițră și grădină indusă în cartea funduară din Brașov Nr. 2660 A + 6193, 6194/1. n-ri top. și situată în suburbiul Blumena, str. măștrilor, nr. 19 (nou), 33 (vechiu) 18,000
3. Casa de pițră indusă în cartea funduară din Brașov Nr. 2660 A + 5498/1 și 5498/2, n-ri top., situată în str. Sftului Ioan Nr. 17 (nou), 638 (vechiu) 40,000
4. Casa de lemn indusă în cartea funduară din Brașov nr. 2660 A + 3348, 3349 n-ri top., situată în suburbiul Scheiș, podul Crețului, Nr. 107 (nou), 676 (vechiu) 2000
5. Casa indusă în cartea funduară din Brașov, nr. 2660 A + 202 și 203 n-ri top., situată în suburbiul Brașovul-vechiu, Strada Țintașilor Nr. 33 (nou), 106 (vechiu) 600
6. Villa Predeal, cu tot mobilierul din ea și cu aranjamentul indusă în cartea funduară din Brașov nr. 10,661 A + 25,404/12 nr. top., situată imediat la graniță 16,000
7. Casa cu șese apartamente de locuit, cu o mare grădină de pôme, odăile folosite pentru locuință de vară dimpreună cu mobilierul, indusă în cartea funduară din Bacălu (Săcele) nr. 598 A + 1659/1, 1659/2, 1660, 1661, 1662, 1663, 1664, 1665 nr. top., situată în acea comună nr. casei 446 20,000
8. Casa cu patru locuințe și grădină, indusă în cartea funduară din Bacălu nr. 598 A + 1358, 1359/2, 1360/2, 1361/2, 1363/2 1364/2 n-ri top., nr. casei 445 10,000
9. Așa numita „Villa Zona“ din Elepatuk cu întreg aranjamentul, cu mobilele din ea, cu partea de drept la bă, la apa minerală, indusă în cartea funduară din Elepatuk nr. 3118 A + 1535, 1546/1, 1546/2, 1546/3, 1547, 2744 nr. top., cu măierishte 14,000 Ca vadiu sunt a se depune 10 procente din prețul strigării în bani gata seu în hârtii de valôre, cari sunt admise pentru cautiuni.

Hotelul Baross din Brașov (strada Porții Nr. 16) și „Principala fabrică de petroleu“, precum și posesiunile dela Fule și Bardos, ce se țin de moștenire, se vor licita în 15 Februarie 1902 pe baza unei publicațiuni deosebite.

Brașov, 6 Decembrie 1901. Moștenitorii rēposatului **Dr. Ferdinand Otroban.**

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Tērgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provēdut cu cele mai bune mijlôce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a puté esecuta **ori-ce comande** cu promptitudine și acurateță, precum:

<p>IMPRIMATE ARTISTICE IN AUR, ARGINT ȘI COLORI.</p> <p>CĂRȚI DE ȘCIINȚĂ, LITERATURĂ ȘI DIDACTICE</p> <p>STATUTE.</p> <p>FOI PERIODICE.</p> <p>BILETE DE VISITĂ DIFERITE FORMATE.</p> <p>PROGRAME ELEGANTE.</p> <p>BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNTĂ DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.</p> <p>ANUNȚURI.</p>	<p>REGISTRE ȘI IMPRIMATE pentru toate speciile de serviciuri.</p> <p>BILANȚURI.</p> <p><i>Compturi, Adrese, Circulare, Scrisori. Couverts, in toată mărimca.</i></p> <p>TARIFE COMERCIALE, INDUSTRIALE, de HOTELURI și RESTAURANTE.</p> <p>PREȚURI-CURENTE ȘI DIVERSE</p> <p>BILETE DE ÎNMORMENTARI.</p>
--	---

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Tērgul Inului Nr. 30, etagiul I, cătră stradă. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.